



משטרת ישראל
אגף המבצעים



נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

| | | | |
|-------------------------------------|---------------------|-------------------|-------------------------|
| מספר נוהל קודם: 02.220.072 | | | נהלי אג"מ |
| מספר: 220.012.02 | תת-פרק: הגנת הסביבה | פרק: שיטור וקהילה | |
| שם: נוהל אכיפת חוק שמירת הניקיון | | | תאריך פרסום: 02/08/2020 |
| | | | תאריך תחילה: 02/08/2020 |
| | | | תאריך ביטול: |
| | | | נוסח: 1 |

תקציר:

א. מהות הנוהל - הנוהל עוסק במאפייני הטיפול המשטירתי באירועים של השלכת פסולת וגרוטאות רכבים.

ב. רעיון מרכזי - קביעת תבחינים, טיפול אחיד ומדרג ברור לשוטר המטפל באירועים של גרימת מטרד על ידי השלכות פסולת וגרוטאות.

ג. המצבים המבצעיים -

התקבלה תלונה על השלכת פסולת או גרוטאות שיש בהם כדי לסכן את שלום הציבור ו/או לגרום למטרד.

ד. השיקולים העיקריים לקביעת הנוהל-

- ריבוי תלונות הנוגעות למטרדים כתוצאה מהשלכות פסולת וגרוטאות רכבים.
- צורך בקביעת נוהל אחיד לטיפול באירועים אלו.
- קביעת תבחין/פרט לשוטר בעת טיפול באירועים אלו.

ה. אחריות מטה מקצועית - רמ"ד הגנת הסביבה ממחלקת סיור ושיטור.

ו. הבסיס החוקי:

(1) סעיף 3 לפקמ"ש :

"משטרת ישראל תעסוק במניעת עבירות ובגילויין, בתפיסת עבריינים ובהבאתם לדין..."

(2) חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד – 1984

סעיף 2 לחוק הניקיון קובע: "לא ישליך אדם פסולת, פסולת בניין, או גרוטאות רכב ברשות הרבים או מרשות הרבים לרשות היחיד, ולא ילכלך את רשות הרבים". (מצ"ב החוק נספח א').

(3) צו סדר הדין הפלילי (ברירת משפט שמירת הניקיון), התש"ס – 2000.

בתוספת לצו נקבעו 23 עבירות קנס בנושא אי שמירת הסדר והניקיון וכן שיעורי הקנסות (מצ"ב הצו נספח ב').

(4) תקנות שמירת הניקיון (שלטים ברכב), התשמ"ז-1987.

על פי סעיפים 6 ו-16 לחוק שמירת הניקיון הותקנו תקנות לקביעת שילוט ברכב

ציבורי.

סעיף 6 לחוק שמירת הניקיון קובע: באוטובוס, ברכב ציבורי וברכב מסחרי בלתי אחוד, בחלק הנפרד מתא הנהג, יקבע בעל הרכב או נהגו, בצורה גלויה לעין, שלטים המורים על איסור השלכת פסולת מהרכב" (מצ"ב התקנות)..

פרשנות החוק:

א. בצד קביעת האיסור בדבר השלכת פסולת, פסולת בניין או גרוטאות רכב ברשות הרבים או מרשות הרבים, לרשות היחיד והאיסור הכולל שלא ללכלך את רשות הרבים – קובע החוק חזקות המעבירות את נטל ההוכחה לחשודים בביצוע העבירות לפי החוק.

(1) הושלכה פסולת, או פסולת בניין מתוך רכב, רואים את בעל הרכב או את האדם האחראי לרכב, כאילו הוא השליך את הפסולת או את פסולת הבניין, זולת אם הוכיח חפותו וכן, את זהותו של האדם שהרכב היה ברשותו בעת ההשלכה, או שהרכב נלקח ממנו ללא הסכמתו.

(2) הושלכה פסולת, או פסולת בניין מתוך רכב, רואים את מי שנהג ברכב באותה עת כאילו הוא השליך את הפסולת או את פסולת הבניין, זולת אם הוכיח שלא הוא עשה כן, ואת זהותו של המשליך.

יודגש כי החזקות לעניין השלכת פסולת ופסולת בניין מתוך רכב אינן חלות לגבי מי שנהג באוטובוס או ברכב ציבורי, למעט מוניות, ועל מי שנהג ברכב מסחרי בלתי אחוד כאשר הפסולת הושלכה מתוך החלק הנפרד מתא הנהג.

(3) גרוטאת רכב שהושלכה ברשות הרבים, רואים את בעליה כאילו הוא השליכה, זולת אם הוכיח חפותו, וברשות מי הייתה גרוטאת הרכב אותה עת, או שגרוטאת הרכב נלקחה ממנו ללא הסמכתו.

(4) הבערת פסולת סעיף 2(א) לחוק שמירת הניקיון- סעיף זה מטיל אחריות למצית או למשלח להצית פסולת העונש הינו שנת מאסר או קנס כספי על פי חוק העונשין, במידה ומדובר בתאגיד יש לתת כפל קנס. (תיקון חוק שמירת הניקיון יולי 2018)

ב. החוק מטיל את האחריות למעשי קטינים (שטרם מלאו להם 12 שנים) ברכב על מי שבידו ההשגחה עליהם והוא נמצא אתם ברכב וקובע על אותו אדם את החובה שלא להניח לקטין להשליך פסולת מהרכב.

ג. אכיפת החוק על ידי מפקחים ונאמני ניקיון:
מכוח סעיף 12 לחוק שמירת הניקיון מוסמך השר לאיכות הסביבה למנות מפקחים ונאמני ניקיון לצורך אכיפת החוק.
על פי החוק רשאי נאמן ניקיון, לאחר שהציג תעודת מינוי, לדרוש ממי שעבר לנגד עיניו עבירה על החוק להזדהות בפניו.

למפקחים, כאמור, סמכויות חקירה, וכן סמכויות הנתונות לקצין משטרה בדרגת מפקח לפי סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות).

מטרת הנוהל :

קביעת נוהל טיפול אחיד במפגעי ומטרדי השלכת פסולת והבערת הפסולת.

מושגים :

- א. "הודעת תשלום קנס/ברירת משפט" – הודעה הנמסרת לחשוד בביצוע עבירה על ידי מי שהוסמך לכך [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן : חוק סדר הדין הפלילי), הקובעת כי על מקבל ההודעה לשלם קנס ;
- ב. "המשרד להגנת הסביבה" – משרד ממשלתי האמון על אכיפת חוקי הגנת הסביבה.
- ג. "מערך ברירות משפט" – יחידה המונה כשמונה עובדות שתפקידן שיחזור דוחות קנס ברירות משפט המגיעים משוטרים מפקחים ונאמני ניקיון.
- ד. "סמנכ"ל בכיר לאכיפה" – סגן המנהל הכללי במשרד להגנת הסביבה, אשר מרכז תחתיו את כלל גורמי האכיפה במשרד בכללם, המשטרה הירוקה והאגף למניעת זיהום ים.
- ה. "עבירה חוזרת" – עבירה שנעברה בתוך שנתיים לאחר שהורשע אדם בעבירה לפי אותו סעיף בחיקוק. תשלום ברירת המשפט מהווה הרשעה בעבירה לפי החוק, ואולם אם הופקה הודעת תשלום קנס ולא שולמה-היא לא תחשב כהרשעה.
- ו. "פרט" – הסעיף בחיקוק על פי מספרו הסידורי כמופיע בתוספת לצו ;

השיטה לביצוע :

א. אכיפת חוק שמירת הניקיון תתבצע במסגרת הפעילות השגרית של משטרת ישראל :

ב. פעילות משטרת ישראל תתמקד בנושאים הבאים :

1) השלכת פסולת ברשות הרבים :

סעיף 2 לחוק שמירת הניקיון אוסר השלכת "פסולת", "פסולת בניין וגרוטאות רכב" ברשות הרבים. "ההשלכה" כמשמעותה החוקית לרבות זריקה, שפיכה, נטישה, השארה "או גרם לכלוך באופן אחר", איסור בעירת פסולת (חוק שמירת הניקיון (תיקון :), התשמ"ח-1988).

2) אי שילוט ברכב

סעיף 6 לחוק שמירת הניקיון והתקנות לחוק מחייבים קביעת שלטים של איסור השלכת פסולת מרכב ציבורי, מאוטובוסים וממוניות וכן מרכב מסחרי בלתי אחוד.

באוטובוס יותקנו 4 שלטים, אחד בכל דופן.

במונית שלט אחד, וברכב מסחרי בלתי אחוד (טנדר), שלט אחד, שייקבע בדופן הרוחב בחלק המקביל לתא הנהג.

3) השלכה או נטישה של גרוטאות רכב

בעבירה של השלכה או נטישה של גרוטאות רכב ברשות הרבים – דו"ח התלונה יועבר לטיפול הרשות המקומית כאשר ברור לשוטר מעל לכל ספק שהכך מדובר בגרוטאות רכב ועל פי ההגדרה בסעיף 1 לחוק שמירת הניקיון. (סמכות בהתאם לחוק שמירת הניקיון פרק ג סילוק פסולת וגרוטאות רכב).

דגשים למילוי דוח ממוחשב.

א) ככלל הקנסות ירשמו במערכת ממוחשבת שישלחו לכתובת החשוד ששוטר הסיור היה עד לביצוע העבירה על ידי החשוד או שנמסרה בפניו הודאה של חשוד בביצוע העבירה המיוחסת לו בחתימת ידו.

ב) במקרה של הודעת תשלום הקנס בגין עבירה אשר בוצעה מרכב, פרטי הרכב ימלאו בהודעה נלקחו מרישיון הרכב בכל מקרה ההודעה תשלח למשליך הפסולת מתוך הרכב אם זוהה, ואם לא זוהה תשלח הודעה לנהג.

ג) הודעת תשלום קנס תישלח אך ורק למבצע העבירה, אם זוהה, ולגבי תאגיד בשלב זה ירשם דוח ידני בהתאם לרשום מטה: (עד יצירת דוח ממוחשב).

(1) במשרדה הרשום של החברה כפי שמופיע במרשם החברות

(2) למנכ"ל החברה.

(3) כאשר הודעת תשלום הקנס היא על שם אדם פרטי – במסירה לידו.

ד) שוטר הסיור יבחר את הפרט המתאים ביותר מתוך הצו לעבירה המיוחסת חשוד. במקרה של ספק, יועץ עם מדור הגנת הסביבה (לעניין הנחיות למילוי דו"ח עבירת ניקיון – ראה בהמשך).

ה) בהודעת תשלום הקנס יפרט שוטר הסיור:

1) את מספר הסעיף בחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984, עליו נעברה העבירה.

2) נוסח מלא של פרט העבירה מהצו.

3) בפרטים הנוגעים להשלכת פסולת, יופיע תיאור מפורט של נסיבות העבירה לרבות: סוג פסולת, כמותה, המקור ממנו הושלכה הפסולת (רכב/כלי שיט, מקור נייח וכו') ביתר העבירות (תליית מודעות, תשלום היטל, סימון מכלים, שילוט ברכב), ימולאו הפרטים בהתאם למפורט בפרט העבירה הרלוונטי.

4) פרטים מלאים של החשוד, כפי שנמסרו על פי תעודה זהות, דרכון, רישיון רכב, או תעודה מזהה אחרת.

5) מצב התאורה בעת מילוי ההודעה/דו"ח (יום/לילה/שעה).

6) תיאור החשוד ו/או סימנים מיוחדים.

7) סוג לוחית זיהוי על פי הטבלה הבאה.

| | |
|---|-----------|
| 1 | ישראלית |
| 2 | צבאית |
| 3 | משטרתית |
| 4 | זרה |
| 5 | דיפלומטית |
| 6 | שטחים |
| 7 | ממשלתית |

במקרה ומדובר בדוח ידני לתאגיד והחשוד בביצוע העבירה או מי מטעמו סירב לקבל את הודעת תשלום הקנס ולחתום עליה בחתימת ידו ירשום על כך שוטר הסיור הערה בכתב ידו בגוף הודעת תשלום הקנס.

להודעת תשלום הקנס יצורפו הפרטים הבאים:

- (א) דוח פעולה של השוטר והמסמכים הרלוונטיים .
 (ב) במידת האפשר תצלום של: (1) מעשה העבירה; (2) הפסולת; (3) מקור הפסולת (הרכב דגש על לוחית רישוי/כלי השיט/המקור הנייח).
 (ג) במקרה של תליית מודעה תצורף המודעה או תצלומה.
 (ד) תוצאות דגימה וטופס שרשרת משמורת (בפרטים הרלוונטיים – ראה/י הוראות בצו).

מפתח קנסות:

| א | ב | ג | ד | ה | ו |
|------|-------|-----------------|------------------|-------------------|--------------------|
| יחיד | תאגיד | יחיד במקום רגיש | תאגיד במקום רגיש | עבירה נוספת ליחיד | עבירה נוספת לתאגיד |

(7) רישום פרטי עבירה

- (א) תיאור מפורט של העובדות המהוות את העבירה.
 (ב) מקום ביצוע העבירה.
 (ג) זמן ביצוע העבירה (תאריך, שעה, יום בשבוע).
 אופן העברת הדוחות

מדור איכות הסביבה פועל מטעם משטרת ישראל ממקום מושבו במשרד לאיכות הסביבה. תפקידו לרכז את דו"חות עבירת שמירת הניקיון/הודעות תשלום קנס ידניות למערך ברירות משפט במשרד לאיכות הסביבה להמשך טיפול והטלת קנסות מסוג ברירת משפט והכנת כתבי אישום במקרים המתאימים (על פי קריטריונים שנקבעו). ברירת המשפט תשלח בדואר רשום למענו של החשוד על ידי מערך ברירות משפט במשרד לאיכות הסביבה על פי הכתובת המופיעה במאגרי המידע במערך ברירות משפט ירושלים.

(ד) יחסי הגומלין בין המשטרה לרשויות המקומיות

קיימת חשיבות רבה ביחסי הגומלין בין הרשויות המקומיות למשטרת ישראל באכיפת חוקי איכות החיים והסביבה והחוק לשמירת הניקיון, אך יש להימנע מלפעול בלעדית ברשות המקומית ולמלא תפקיד של מפקחי הניקיון ברשויות אלה, רצוי שפעילויות אלו יתואמו עם יחידות השיטור המשולב.

(ה) תביעה על ידי יחידת המשטרה

על אף האמור לעיל ובמקרים בהם יחידת המשטרה רואה צורך, תפתח בהליכים משפטיים נגד העבריינים העוברים על החוק לשמירת הניקיון ותעמידם לדין. יחידות המשטרה ומדור איכות הסביבה ייזמו פעילות נגד מפירי חוק לשמירת הניקיון.

8. שליטה :

- א. בקרה ממוחשבת בנושא הדוחות , כמות ואיכות.
- ב. הדרכות בקורסים וליחידות השטח.

9. הטמעה והדרכה בתחנות :

באחריות מפקדי הסיירים / פיקוח עירוני.

10. בקרה :

באחריות מדור שיטור עירוני
מפקדי תחנות
מדור הגנ"ס

חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984

1. הגדרות:

(תיקונים: התשמ"ח, התשנ"ב, התשנ"ז)

בחוק זה –

"גרוטאות רכב" – רכב שיצא מכלל שימוש מחמת שהתיישן, שפורק או שנקבע ברכב באובדן גמור, וכן שלד של רכב או חלקים ממנו;

"השלכה" – לרבות זריקה, שפיכה, נטישה, השארה או גרם לכלוך באופן אחר;

"כלי שיט" – כהגדרתו בפקודת הנמלים [נוסח חדש], התשל"א – 1981;

"מכל למשקה" – כלי קיבול לשימוש חד פעמי עשוי מתכת, זכוכית, פלסטיק, נייר או חומר אחר, שמשווקים בו משקה, למעט חלב ומוצריו, בין שהוא ריק ובין שהוא מלא;

"פסולת" – לרבות שיירי מזון, קליפות, ניירות, בקבוקים, תיבות, קופסאות, קרטונים, אריזות למינייהן, גרוטאות, פסדים, צמיגים, גזם, גזרי עץ, קרשים, סמרטוטים, בדלי סיגריות, אשפה מכל סוג וכן כל דבר אחר העלול לגרום אי ניקיון או אי סדר, למעט פסולת בניין וגרוטאות רכב;

"פסולת בניין", "פסולת גושית" – חומרים ושיירי חומרים המשמשים לבנייה, או שמשמשים בהם בקשר לעבודות בנייה, לרבות ערמות אדמה וחלקי הריסות של מבנים;

"רכב", "רכב מסחרי" ו"רכב ציבורי" – כמשמעותם בפקודת התעבורה;

"רשות הרבים" – כל מקום שהציבור רשאי להשתמש בו, או לעבור בו, או שהציבור משתמש או עובר בו למעשה;

"רשות מקומית" – למעט ועד מקומי.

2. איסור לכלוך והשלכת פסולת :

לא ישליך אדם פסולת, פסולת בניין או גרוטאות רכב ברשות הרבים או מרשות הרבים לרשות היחיד, ולא ילכלך את רשות הרבים.

2.א. איסור הבערת פסולת.

3. אחריות לגבי קטינים ברכב :

כל מי שבידו השגחה על קטין שטרם מלאו לו 13 שנים, הנמצא עמו ברכב, לא יניח לקטין להשליך פסולת מהרכב.

4. חזקות לעניין השלכת פסולת ופסולת בניין מתוך רכב

(תיקון :: התשנ"ב)

(א) הוכח כי פסולת או פסולת בניין הושלכו מתוך רכב, רואים, לעניין סעיף 2 את בעל הרכב או את האדם האחראי לרכב, כאילו הוא השליך את הפסולת, או את פסולת הבניין, זולת אם הוכיח שלא הוא עשה כן ואת זהותו של האדם שהרכב היה ברשותו בעת ההשלכה, או שהרכב נלקח ממנו ללא הסכמתו.

(ב) הוכח כי פסולת, או פסולת בניין הושלכו מתוך רכב, רואים, לעניין סעיף 2 את מי שנהג בו באותה עת כאילו הוא השליך את הפסולת, או את פסולת הבניין, זולת אם הוכיח שלא הוא עשה כן ואת זהותו של המשליך; הוראה זו לא תחול לגבי מי שנהג באוטובוס או ברכב ציבורי, למעט מונית, וכן לא תחול על מי שנהג ברכב מסחרי בלתי אחוד, כאשר הפסולת הושלכה מתוך החלק הנפרד מתא הנהג.

(ג) הוכח כי פסולת הושלכה מכלי שיט, רואים לעניין סעיף 2 את בעל כלי השיט, קברניטו, מפעילו או האחראי לו, כאילו הוא השליך את הפסולת, זולת אם הוכיח שלא הוא עשה כן וכי המעשה נעשה שלא בידיעתו והוא נקט את כל האמצעים הסבירים למנוע את ההשלכה ולגלות את זהותו של משליך הפסולת.

5. חזקה לעניין גרוטאות רכב :

(ו) הושלכה גרוטאת רכב, רואים, לעניין סעיף 2, את בעלה כאילו הוא השליכה, זולת אם הוכיח שלא הוא עשה כן וברשות מי הייתה גרוטאת הרכב באותה עת, או שגרוטאת הרכב נלקחה ממנו ללא הסכמתו.

5.א. חזקות לעניין לכלוך רשות הרבים :

(א) הכותב, המצייר, המשרטט או החורט על מקרקעין של זולתו, שלא כדיון, או המדביק, התולה, המניח או קובע עליהם, שלא כדיון, כל כתב, מודעה או שלט, רואים אותו, לעניין סעיף 2, כמלכלך את רשות הרבים.

(ב) הודבקו או נקבעו כתב, מודעה או שלט כאמור בסעיף קטן (א), רואים לעניין סעיף 2, גם מי שתוכנם של הכתב, המודעה או השלט מצביע עליו כמי שהזמין את הכנתם או הדבקתם או הורה על כך, זולת אם הוכיח כי לא הוא עשה כן, וכי המעשה נעשה שלא בידיעתו והוא נקט את כל האמצעים הסבירים למנוע את ביצוע המעשה.

(ג) (בטל).

(ד) בסעיף זה, "כתב" – לרבות ציור, שרטוט או חריטה.

6. חובת שילוט ברכב :

באוטובוס, ברכב ציבורי וברכב מסחרי בלתי אחד בחלק הנפרד מתא הנהג, יקבע בעל הרכב או נהגו, בצורה גלויה לעין, שלטים המורים על איסור השלכת פסולת מהרכב.

7. אתרים לסילוק פסולת בניין, גזם, צמיגים וגרוטאות רכב :

(תיקונים : התשנ"ב, התשנ"ז)

(א) רשות מקומית תקבע, בכפוף לכל דין, אתרים לסילוק או לריכוז וטיפול בפסולת בניין, גזם, צמיגים או גרוטאות רכב, בין בתחומה ובין מחוצה לו בתאום עם הרשות המקומית הנוגעת בדבר ; קביעה כאמור יכול שתעשה במשותף בידי מספר רשויות מקומיות ויכול שתעשה על פי הוראת השר לאיכות הסביבה.

(ב) (בטל).

(ג) הרשות המקומית תפרסם ברבים הודעה על מקומם של אתרים שנקבעו כאמור.

(ד) לא יפנה אדם פסולת מאחד הסוגים המפורטים בסעיף קטן (א), אלא לאתר שנקבע לכך, למפעל טיפול באשפה, למפעל מיחזור או למשרפה, או בהתאם להוראות שנקבעו בחוק עזר של הרשות המקומית הנוגעת בדבר.

(ה) לעניין סעיף זה, "רשות מקומית" – עירייה או מועצה מקומית.

8. סמכות סילוק גרוטאות רכב :

(תיקון : : התשנ"ב)

(א) רשות מקומית או מי שהשר לאיכות הסביבה הסמיכו לכך (להלן – רשות מוסמכת), רשאית לסלק גרוטאות רכב שהושלכו ברשות הרבים או ברשות היחיד, למעט גרוטאות המצויות בחצרו של מי שמחזיק בהן כדין, או מנהל בהן כדין עסק בגרוטאות רכב.

(ב) לא תשתמש רשות מוסמכת בסמכותה לסלק גרוטאות רכב לפי סעיף זה אלא לאחר שדרשה בכתב מבעלה או מהמחזיק בה לפנותה תוך תקופה שנקבעה בדרישה והוא לא עשה כן, ולאחר שהודעה בדבר כוונתה לסלק את הגרוטאה הודבקה עליה במקום הנראה לעין, לפחות 48 שעות לפני ביצוע הסילוק.

(ג) אם לא ניתן לזהות את בעלה של גרוטאת הרכב, רשאית הרשות המוסמכת לסלקה אם היא נמצאת באותו מקום לפחות חודש ימים, ואם בנסיבות העניין סביר להניח כי בעלה התיאש ממנה מחמת מיעוט שוויה.

(ד) סולקה גרוטאת רכב כאמור בסעיף קטן (א), זכאית הרשות המוסמכת שסילקה את הגרוטאה להחזיר הוצאותיה ממי שנמסרה לו דרישה כאמור בסעיף קטן (ב) ; תעודה מאת הרשות המוסמכת המפרטת הוצאות אלו, תהא ראייה לכך.

8.א. השארת רכב ברשות הרבים :

(א) הושאר רכב ברשות הרבים במקום אחד במשך תקופה העולה על 60 ימים, רשאית הרשות המוסמכת להורות על גרירתו מהמקום.

(ב) לא תשתמש הרשות המוסמכת בסמכותה כאמור בסעיף קטן (א), אלא לאחר שדרשה מבעל הרכב לפנותו תוך תקופה שתקבע בדרישה, והודיעה לו כי אם לא יעשה כן, בכוונתה לגרור את הרכב ולהעמידו במקום שיפורט בהודעה.

(ג) הודעה כאמור בסעיף קטן (ב) תודבק על הרכב במקום הנראה לעין ותישלח בדואר רשום לבעל הרשום של הרכב, אם ניתן לזהותו, לפחות 14 ימים לפני הגרירה.

ב.8. מכירת רכב שנגרר או החזרתו לבעליו :

(תיקון :: התשמ"ח)

(א) נגרר רכב לפי האמור בסעיף 8א, ובעליו לא בא לקבלו תוך חודשיים מהיום שבו נמסרה לו הודעה כאמור בסעיף 8א(ג), תהא הרשות המוסמכת רשאית למכור את הרכב.

(ב) ביקש בעל רכב לקבל את רכבו, תהא הרשות המוסמכת זכאית לדרוש החזר כל הוצאותיה בגין גרירת הרכב והחזקתו, ותשלום כל קנס בגין עבירה הכרוכה בשימוש באותו רכב.

(ג) נמכר רכב כאמור בסעיף זה, תעמוד תמורת מכירתו לרשות בעל הרכב, בניכוי הסכומים המפורטים בסעיף קטן (ב).

(ד) תעודה מאת הרשות המוסמכת המפרטת את ההוצאות כאמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) תהא ראייה להוצאותיה.

ג.8. עידוד מסירה לסילוק :

(תיקון :: התשמ"ח)

רשות מוסמכת רשאית, לשם עידוד סילוק גרוטאות רכב, ורכב שאינו בשימוש, לשלם לבעל רכב אשר יביא את רכבו לאתר לסילוק גרוטאות, סכום שייקבע על ידה.

ד.8. דין גרוטאות רכב :

(תיקון :: התשמ"ח)

רכב שהובא או נגרר כאמור בסעיפים 8 עד 8ג, יראו אותו כגרוטאה לעניין חוק זה ולעניין פקודת התעבורה, והוא יהיה לקניינה של הרשות המוסמכת.

9. סימון מכלים למשקה :

לא ייצר אדם ולא ישווק יבואן מכלים למשקה, אלא אם כן מודפס או מוטבע עליהם, או על תווית שעליהם, סימון נראה לעין בדבר איסור השלכת פסולת, הכול לפי קביעת שר התעשייה והמסחר, בהתייעצות עם שר הבריאות.

10. קרן לשמירת הניקיון :

(תיקונים : התשנ"ב, התשנ"ג, התשנ"ז, התשס"ד)

(א) מוקמת בזה קרן לשמירת הניקיון במסגרת המשרד לאיכות הסביבה (להלן : הקרן).

(ב) מטרת הקרן תהיה לרכז אמצעים כספיים לשמירה על איכות נאותה של הסביבה ובכלל זה לשמירה על הניקיון, למניעת השלכת פסולת וטיפול בפסולת, למיחזור, למניעת מפגעים, למניעת שילוט בלתי חוקי ולמניעת עבירות לפי חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג – 1993 (להלן : חוק החומרים המסוכנים), וכן להגנה על הסביבה החופית כהגדרתה בחוק שמירת הסביבה החופית, התשס"ד – 2004, למניעת פגיעה בה ולשיקומה.

(ג) השר לאיכות הסביבה יתקין תקנות בדבר סדרי הפעלת הקרן.

- (ד) כספי הקרן ייועדו למטרותיה בלבד ויוצאו לפי הוראות השר לאיכות הסביבה בהסכמת שר האוצר.
- (ה) כספי הקרן יבואו מהיטל לפי סעיף 11, קנסות לפי סעיף 13, הקצבות מתקציב המדינה ותרומות.
- (ו) השר לאיכות הסביבה ידווח לוועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת בסוף כל שנת תקציב על פעולות הקרן, הכנסותיה והוצאותיה.

11. היטל לשמירת הניקיון :

(תיקונים : התשנ"ב, התשנ"ז, התש"ס, התש"ס [מס' 2])

(א) השר לאיכות הסביבה יקבע בתקנות היטל לשמירת הניקיון (בסעיף זה : ההיטל) על יצרנים ויבואנים של מכלים למשקאות ; שיעורו, אופן הצמדתו ודרכי גבייתו של ההיטל ייקבעו בהסכמת שר האוצר ובלבד שהחל ביום י"ז בטבת התשס"ב (1 בינואר 2002), לא ייגבה ההיטל בשל מכלי משקה כהגדרתם בחוק הפיקדון על מכלי משקה, התשנ"ט – 1999, שיצרן או יבואן החזירו בעדם פיקדון לפי הוראות החוק האמור.

- (ב) ההכנסות מן ההיטל ישולמו לקרן.
- (ג) על גביית ההיטל תחול פקודת המסים (גבייה).
- (ד) אין בתשלום קנס שהוטל לפי סעיף 13(ב)(4) כדי לפטור מתשלום ההיטל.

11.א. היטל על הטמנת פסולת מוצקה :

(תיקון :: התש"ס)

(א) בסעיף זה –

"אתר לסילוק פסולת" – מקום המשמש לפינוי ולסילוק פסולת מוצקה ;

"הטמנה של פסולת מוצקה" – פינוי וסילוק של פסולת מוצקה למעט השבה ;

"השבה" – טיפול בפסולת מוצקה באחת מדרכים אלו :

- (1) שריפה בכבשן ;
 - (2) עיבודה לצורכי מחיזור או לשימוש חוזר ;
 - (3) עיבודה בטכנולוגיה אחרת לשם הפקת משאבים ;
- "פסולת מוצקה" – פסולת, פסולת בניין וגרוטאות רכב.
- (ב) השר לאיכות הסביבה יקבע בתקנות היטל על הטמנת פסולת מוצקה (בסעיף זה – ההיטל) שיוטל על מי שמחזיק או מנהל אתר לסילוק פסולת ; שיעור ההיטל, אופן הצמדתו ודרכי גבייתו ייקבעו בהסכמת שר האוצר.
- (ג) בתקנות יכול שייקבעו שיעורים שונים לסוגי פסולת מוצקה ולסוגי אתרים לסילוק פסולת.
- (ד) על גביית ההיטל תחול פקודת המסים (גבייה).

(ה) אין בתשלום קנס שהוטל לפי סעיף 13(א)6 כדי לפטור מתשלום ההיטל.

12. מפקחים ונאמני ניקיון :

(תיקון :: התשנ"ב)

(א) השר לאיכות הסביבה ימנה מפקחים לעניין חוק זה מבין עובדי המדינה ומבין מי שמונה כדין כפקח או כמפקח מכוח חיקוק, וכן מתוך רשימות פקחים ומפקחים שהגישו לו איגודי ערים, עיריות, מועצות מקומיות, רשויות נחלים ומעיינות, רשויות ניקוז, רשות הנמלים, רשות שדות התעופה, מינהל מקרקעי ישראל, קרן קיימת לישראל, רשות גנים לאומיים ורשות שמורות הטבע.

(ב) למפקח כאמור תהיה סמכות לערוך חקירות על עבירות לפי חוק זה ; בהשתמשו בסמכות כאמור –

(1) יהיו למפקח סמכויות שוטר לפי סעיף 2 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט – 1969 ;

(2) יהיה מפקח רשאי להשתמש בכל הסמכויות הנתונות לקצין משטרה בדרגת מפקח לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), וסעיף 3 לפקודה האמורה יחול על הודעה שרשם מכוח סמכות זו.

(ג) השר לאיכות הסביבה או ראש רשות מקומית, לגבי תחום אותה רשות ובהסכמת מפקד מחוז במשטרת ישראל, רשאים למנות כל אדם להיות נאמן ניקיון ; נאמן ניקיון שמונה כאמור רשאי, לאחר שהציג תעודת מינוי כנאמן ניקיון, לדרוש ממי שעבר לנגד עיניו עבירה על חוק זה להזדהות בפניו ; מי שנדרש להזדהות כאמור חייב לעשות כן.

13. עונשין :

(תיקונים : התשנ"ז, התש"ס)

(א) העושה אחד מאלה, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)3 לחוק העונשין, התשל"ז – 1977 (להלן : חוק העונשין), ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד, דינו – כפל הקנס האמור :

(1) משליך פסולת בניגוד להוראות סעיף 2 למעט השלכת פסולת כאמור בסעיף קטן (ב)1 ;

(2) אינו מקיים חובת שילוט ברכב בניגוד להוראות סעיף 6 ;

(3) אינו מקיים חובת סימון מכלים למשקה בהתאם להוראות סעיף 9 ;

(4) אינו מקיים חובת תשלום היטל לשמירת הניקיון שנקבעה בהתאם להוראות סעיף 11, או שאינו מקיים חובות דיווח לעניין ההיטל שנקבעו לפי חוק זה ;

(5) מכלכל את רשות הרבים בניגוד להוראות סעיף 2 באופן שאינו מפורט בסעיף קטן (ב)1, (2) ו-3 ;

(6) אינו מקיים חובת תשלום היטל על הטמנת פסולת מוצקה שנקבעה בהתאם להוראות סעיף 11א'.

(ב) העושה אחד מאלה, דינו – מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)4 לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד, דינו – כפל הקנס האמור :

(1) (א) משליך פסולת גושית, פסולת בניין, גרוטאות, גרוטאת רכב, פסדים, או צמיגים, בניגוד להוראות סעיף 2;

(ב) השליך אדם פסולת כאמור בפסקת משנה (א) מרכב, רשאי בית המשפט בנוסף לכל עונש אחר ועל אף האמור בכל דין –

(1) לפסול אותו מלהחזיק ברישיון נהיגה לתקופה שלא תעלה על שנה אחת;

(2) לפסול אדם, מהחזיק ברישיון הרכב שממנו הושלכה הפסולת, וזאת בין אם אותו אדם הוא המורשע ובין אם לאו, לתקופה שלא תעלה על ששה חודשים; ואולם, לא יחליט בית המשפט על פסילת אדם שאינו מורשע, מלהחזיק ברישיון הרכב, אלא לאחר שניתנה לו הזדמנות להשמיע את טענותיו;

(3) הורה בית המשפט על פסילת אדם מלהחזיק ברישיון רכב, יורה על מקום הימצא הרכב במהלך תקופת הפסילה;

(2) משליך פסולת מכלי שיט בניגוד להוראות סעיף 2;

(3) מלכלך את רשות הרבים באופן המפורט בסעיף 5א(א);

(4) אינו קובע אתרים לסילוק או לריכוז וטיפול בפסולת לפי הוראות סעיף 7א(א);

(5) אינו מבצע צו ניקוי לפי הוראות סעיף 13ב.

(ג) העושה אחד מאלה, דינו – מאסר שנתיים או כפל הקנס האמור בסעיף 61א(4) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד, דינו – ארבע פעמים הקנס האמור בסעיף 61א(4) לחוק העונשין:

(1) משליך פסולת לפי סעיפים קטנים (א) או (ב) באופן או בנסיבות מחמירות בחוק החומרים המסוכנים, בניגוד להוראות סעיף 2;

(2) עובר עבירה לפי סעיפים קטנים (א) או (ב) באופן או בנסיבות מחמירות שכתוצאה מהם נגרם או עלול להיגרם זיהום ממשי של הסביבה.

(ד) הייתה העבירה עבירה נמשכת, רשאי בית המשפט להטיל קנס נוסף, בשיעור של חמישה אחוזים מסכום הקנס הקבוע לאותה עבירה, לכל יום שבו נמשכת העבירה מעבר לתקופת הזמן שנקבעה בצו הניקוי לפי סעיף 13ב.

(ה) הורשע אדם, בתוך שנתיים, פעם נוספת בעבירה לפי סעיף זה, דינו – מאסר כאמור בסעיף קטן (ב) או בסעיף קטן (ג), לפי העניין, או כפל הקנס שבית המשפט היה רשאי להטיל עליו, לפי הוראות סעיף זה, בשל העבירה שבה הורשע.

(ו) עבירה לפי סעיף זה היא מסוג העבירות של אחריות קפידה.

(ז) קנס שהוטל בשל עבירה לפי חוק זה ישולם לקרן לשמירת הניקיון; ואולם, אם הוטל הקנס בבית משפט לעניינים מקומיים, או בבית משפט אחר עקב הפעלת סמכותו של עובד רשות מקומית, ישולם הקנס לקופת הרשות המקומית שהפעילה את הסמכות, למעט קנס שהוטל על הרשות המקומית.

(תיקון : : התשנ"ז)

על אף הוראות סעיף 221(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן : חוק סדר הדין הפלילי), רשאי שר המשפטים, בהסכמת השר לאיכות הסביבה, לקבוע שיעור קנס העולה על סכום הקנס הקבוע בסעיף האמור לעבירה לפי חוק זה שנקבעה כעבירת קנס, וכן לעבירת קנס חוזרת, נמשכת או נוספת שעבר אותו אדם, בהתחשב בסוג העבירה ובנסיבות ביצועה, ובלבד שסכום הקנס לא יעלה על עשרה אחוזים מסכום הקנס המרבי הקבוע לאותה עבירה.

(תיקונים : : התשנ"ז, התש"ס [מס' 2])

(א) נוכח השר לאיכות הסביבה או מי שהוא הסמיך לעניין זה כי הושלכה פסולת או פסולת בניין ברשות הרבים או כי לוכלכה רשות הרבים, וטרם הוגש כתב אישום, רשאי הוא לצוות על מי שהשליך את הפסולת או על מי שלכלך את רשות הרבים, או על בעל הנכס שבו הושלכה הפסולת, או על הרשות המקומית שבתחומה הושלכה הפסולת, לסלק את הפסולת למקום, באופן ובתוך תקופת הזמן שתיקבע בצו ושתחילתה ממועד מסירת הצו, ולנקות את שלוכלך, ורשאי הוא לדרוש, במידת האפשר ובהתאם לנסיבות, להחזיר את המצב לקדמותו.

(א1) (1) נוכח ראש רשות מקומית, או מי שהוא הסמיך לעניין זה, כי הושלכה פסולת או פסולת בניין ברשות הרבים, או כי לוכלכה רשות הרבים, בתחום שיפוט הרשות המקומית וטרם הוגש כתב אישום, ולא הופעלה הסמכות כאמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא לצוות כאמור בסעיף קטן (א) על מי שהשליך את הפסולת, או על מי שלכלך את רשות הרבים, או על בעל הנכס שבו הושלכה הפסולת; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מסמכותו של השר לאיכות הסביבה או של מי שהוא הסמיך לעניין זה לצוות על הרשות המקומית, כאמור בסעיף קטן (א) באותו עניין;

(2) ניתן לרשות מקומית צו לפי הוראות סעיף קטן (א), אין בהוצאת צו על ידי הרשות המקומית לפי הוראות סעיף קטן זה, באותו עניין, כדי לגרוע מחובתה למלא אחר הוראות הצו שניתן לה.

(א2) הוצא צו לפי סעיפים קטנים (א) או (א1) על ידי השר לאיכות הסביבה, ראש הרשות המקומית או מי שהוסמך לכך, ימציא העתק הצו לבעל הסמכות להוציא צווים כאמור שלא השתמש בסמכותו; הוצא נגד אדם צו לפי סעיף קטן (א) וכן צו לפי סעיף קטן (א1), באותו עניין, יחייבו הראשון מבין הצווים שהוצאו לו.

(ב) מי שלא קיים הוראות צו שניתן לפי סעיף זה, רשאי השר לאיכות הסביבה, ראש הרשות המקומית, או מי שכל אחד מהם הסמיך לעניין זה, לבצע את הנדרש לפי הצו; בוצע הנדרש כאמור, יהיה מי שנצטווה אך לא מילא אחר הוראות הצו, חייב בתשלום כפל ההוצאות שהוצאו; בוצע הצו על ידי השר לאיכות הסביבה או מי שהוא הסמיך לכך, יהיה התשלום לקרן לשמירת הניקיון; בוצע הצו על ידי ראש הרשות המקומית, או מי שהוא הסמיך לכך, יהיה התשלום לקופת הרשות המקומית; על גבייתן של הוצאות שהוצאו לפי סעיף זה תחול פקודת המסים (גבייה).

(ג) מי שהשר לאיכות הסביבה, או ראש רשות מקומית הסמיך לעניין ביצוע צו כאמור בסעיף קטן (ב) רשאי להיכנס לכל מקום לשם ביצוע הצו, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית המשפט.

(ד) על מסירת צו לפי חוק זה יחולו הוראות סעיף 237 לחוק סדר הדין הפלילי בדבר המצאת מסמכים, בשינויים המחויבים.

(1) על אף האמור בסעיף 225א(א) לחוק סדר הדין הפלילי, ניתן להגיש כתב אישום, להמציא הזמנה, או להמציא הודעת תשלום קנס כאמור באותו סעיף, בשל עבירה לפי חוק זה שנקבעה כעבירת קנס, אם טרם חלפו שנתיים מיום ביצוע העבירה.

14. חיוב בהוצאות ניקוי :

- (א) בית משפט שהרשיע אדם בעבירה על חוק זה רשאי, בגזר הדין, בנוסף לכל עונש שיטיל, לחייבו בתשלום הוצאות הניקוי, אם הוגשה לו על כך בקשה מאת מי שהוציאן.
- (ב) לעניין גביית הסכום שנפסק, החלטה לפי סעיף זה כמוה כפסק דין של אותו בית משפט שניתן בתובענה אזרחית.
- (ג) הורשעו בעבירה יותר מאדם אחד, רשאי בית המשפט בהחלטה לפי סעיף זה, להטיל את תשלום ההוצאות על כולם או חלקם, יחד ולחוד, או לחלק סכום זה ביניהם, הכול כפי שנראה לבית המשפט בנסיבות העניין.
- (ד) לא פסק בית המשפט בבקשה לפי סעיף זה לגופה, לא יגרע הדבר מזכותו של מי שהוציא את ההוצאות לתבען בתובענה רגילה.

14.א. סמכויות בית משפט :

(תיקון :: התשנ"ז)

- (א) הוגשו כתב אישום או קובלנה בשל עבירה לפי חוק זה, רשאי בית משפט ליתן צו עשה, צו אל תעשה, וכל סעד אחר ככל שיראה לנכון בנסיבות שלפניו, לרבות ביצוע צו לפי סעיף 13ב, והכול כדי למנוע, להפסיק או לצמצם את לכלוך רשות הרבים.
- (ב) על צווים שהוציא בית המשפט לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיף 20כג(ב) עד (ח) לחוק המים, התשי"ט-1959, בשינויים המחויבים.

15. אחריות נושא משרה בתאגיד :

(תיקון :: התשנ"ז)

- (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיף 13 על ידי התאגיד או על ידי עובד מעובדיו ; המפר הוראה זו, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין ; לעניין סעיף זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, או פקיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה.
- (ב) נעברה עבירה לפי סעיף 13 על ידי תאגיד או על ידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

16. ביצוע ותקנות :

(תיקון :: התשנ"ז)

- (א) השר לאיכות הסביבה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין, באישור וועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות מניעת לכלוך רשות הרבים.
- (ב) שר המשפטים רשאי להתקין סדרי דין לעניין ביצוע סעיף 13(ב)(1)(ב)(2).

17. תחולה על המדינה :

חוק זה יחול גם על המדינה.

18. שמירת דינים :

הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין אחר ולא לגרוע מהן.

19. חוקי עזר :

(תיקון : התש"ס)

רשות מקומית רשאית להתקין חוקי עזר בכל עניין שחוק זה דן בו, למעט בעניינים הנידונים בסעיפים 9, 10, 11, ו-11א ולרבות.

(1) קביעת הוראות בדבר אחריות של בעל מגרש לניקיון מגרשו, והטלת אחריות זו גם על מי שמייצג את בעל המגרש לצורך תשלום מסים, או לעניין ניצול המסחרי, או לשמירת ערכו ;

(2) התנית מתן תעודה לפי סעיף 324 לפקודת העירייה, בתשלום כל קנס שהוטל לפי חוק זה, או לפי חוק עזר שהותקן לפי סעיף זה.

20. תיקון : חוק בתי המשפט :

בתוספת השנייה לחוק בתי המשפט, התשי"ז-1957, בסופה יבוא :

21. חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984."

21. תיקון : חוק סדר הדין הפלילי

13. עבירה לפי סעיף 2 לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984, שנעברה ברשות היחיד של הקובל."

21.א. קובלנה :

(א) על עבירה לפי חוק זה, רשאים המנויים להלן, להגיש קובלנה כאמור בסעיף 60 לחוק סדר הדין הפלילי :

(1) כל אדם – לגבי עבירה שנעברה ברשות היחיד שלו או שגרמה לו נזק ;

(2) רשות מקומית – לגבי עבירה שנעברה בתחומה ;

(3) כל אחד מהגופים הציבוריים והמקצועיים הקבועים בתוספת לחוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), התשנ"ב-1992.

(ב) לא תוגש קובלנה לפי סעיף קטן (א) אלא אם כן מסר הקובל הודעה לשר לאיכות הסביבה על כוונתו לעשות כן ולא הוגש, תוך 60 ימים לאחר מכן, כתב אישום מטעם היועץ המשפטי לממשלה.

22. ביטול :

חוק שמירת הניקיון, התשל"ו-1976 – בטל.

23. תחילה :

(א) תחילתו של חוק זה למעט סעיף 9, בתום 60 ימים מיום פרסומו ; תחילתו של סעיף 9 בתום שנה מיום פרסומו של חוק זה.

(ב) קביעת אתר כאמור בסעיף 7 תיעשה לא יאוחר מתום שנה מיום פרסום חוק זה.

יוסף בורג
שר הפנים

יצחק שמיר
ראש הממשלה

חיים הרצוג
נשיא המדינה

¹ס"ח 1118, התשמ"ד (7.6.1984), עמ' 142.
תיקונים :

ס"ח 1243, התשמ"ח (11.3.1988), עמ' 52 ;

ס"ח 1374, התשנ"ב (18.12.1991), עמ' 22 ;

ס"ח 1422, התשנ"ג (11.6.1993), עמ' 118 ;

ס"ח 1622, התשנ"ז (10.4.1997), עמ' 132 ;

ס"ח 1724, התש"ס (13.8.2000), עמ' 75 ;

ס"ח 1751, התש"ס (13.8.2000), עמ' 271 ו 276 – [התש"ס (מס' 2)] ;

ס"ח 1958, התשס"ד (15.8.2004), עמ' 545.

צו סדר הדין הפלילי (ברירת משפט שמירת הניקיון), התש"ס-2000

דברי הסבר ברירות משפט שמירת הניקיון

הגדרות :

| | |
|---|---------------------|
| גן לאומי, שמורת טבע, אתר הנצחה, אתר ארכיאולוגי, יער, ים, חוף הים, מקור מים כמשמעותו בסעיף 2 לחוק המים, התשי"ט – 1959 ¹ , או מקום המצוי בקרבת מקור מים. | "מקום רגיש" |
| סעיף 2 לחוק המים, התשי"ט-1959 קובע: "מקור המים לעניין חוק זה הם המעיינות, הנחלים, הנהרות, האגמים ושאר זרמים ומקווים של מים, בין עיליים ובין תחתיים, בין טבעיים ובין מוסדרים או מותקנים, בין שהמים נובעים או זורמים או עומדים בהם תמיד או לפרקים, לרבות מיניקוז ומי שופכין". | |
| עבירה שנעברה בתוך שנתיים לאחר שאותו אדם הורשע בעבירה לפי חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984. תשלום ברירת המשפט מהווה הרשעה בעבירה לפי החוק, אך אם הוצאה הודעת קנס ולא שולמה – היא לא תחשב כעבירה נוספת. | "עבירה נוספת" |
| פרט (סעיף) מתוך התוספת לצו סדר הדין הפלילי (ברירת משפט – שמירת הניקיון), התש"ס-2000. | "פרט" |
| הודעה הנמסרת לחשוד בביצוע עבירה על ידי מי שהוסמך לכך על פי סעיף 228 (ב) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב – 1982. המסירה יכולה להתבצע באופן ידני בעת גילוי העבירה או באמצעות דואר רשום. | "הודעת תשלום קנס" |
| דו"ח המתאר ביצוע עבירה על חוק שמירת הניקיון, אשר נשלח למשרד לאיכות הסביבה על ידי מפקח, שוטר או נאמן ניקיון. | "דו"ח עבירת ניקיון" |
| כל מקום שהציבור רשאי להשתמש בו או לעבור בו או שהציבור משתמש או עובר בו למעשה. | "רשות הרבים" |
| חומרים ושיירי חומרים המשמשים לבנייה, או שמשמשים בהם בקשר לעבודות בנייה, לרבות ערמות אדמה וחלקי הריסות של מבנים. | "פסולת בניין" |

אופן הפעלת הצו :

- א. מסירה ידנית לחשוד בעת גילוי העבירה על ידי מפקח שהוסמך לכך, בכפוף להנחיות המופיעות בדברי הסבר אלה ;
- ב. העברת דו"ח עבירת ניקיון על ביצוע עבירה על ידי מפקח, נאמן ניקיון, או שוטר למערך ברירות משפט, המערך יוציא הודעת תשלום קנס לחשוד.

מפתח קנסות :

| מ ס , | פרטי העבירה | הסבר | הקנס | | | | |
|---|---|--|-------|-------|-------|-------|-----|
| | | | א | ב | ג | ד | ה ו |
| <p>הסעיף בחוק : 13. (א)(1) משליך פסולת בניגוד להוראות סעיף 2 למעט השלכת פסולת כאמור בסעיף קטן (ב)(1). (פרט זה אינו כולל פסולת גושית, פסולת בניין, גרוטאות, גרוטאות רכב, פסדים, או צמיגים)</p> | | | | | | | |
| 1. | השלכת פסולת ברשות הרבים, או מרשות הרבים לרשות היחיד מרכב מסחרי המוביל פסולת, שלא עקב התעופפותה או דליפתה מהרכב. | השלכה יזומה של פסולת מרכב מסחרי (לרבות ביובית). פרט זה אינו כולל השלכה של גזם (ראה פרט 4) "רכב מסחרי" : רכב המשמש, או המיועד לשמש, להובלת משא, בין בשכר ובין בקשר לעסקו, או למסחרו של בעל הרכב. במקרה של דליפה או התעופפות מרכב מסחרי, ראה פרט 10 (למעט גזם). | 1,500 | 3,000 | 4,000 | 8,000 | --- |

| הקנס | | | | | | הסבר | פרטי העבירה | מס', |
|-------|-------|-------|-------|-------|-------|---|--|------|
| ו | ה | ד | ג | ב | א | | | |
| 4,000 | 2,000 | 6,000 | 3,000 | 2,000 | 1,000 | במקרה של פסולת שנמצאת בשטח מבלי עדות להשלכה, יש לוודא זהות המשליך ואין להסתפק באיתור המקור. לעניין פסולת נוזלית: דגימה מהנוזל תלקח במקרה של ספק בדבר זיהוי סוג הנוזל (על מנת לוודא שאין מדובר במים). במצב זה לא תתבצע מסירה ידנית בעת גילוי העבירה. | השלכה ברשות הרבים, או מרשות הרבים לרשות היחיד של פסולת נוזלית, שמקורה במפעל, או בית מלאכה. | 2. |
| 3,000 | 1,500 | 4,000 | 2,000 | 7,500 | 750 | פרט זה מיועד גם לשפיכת פסולת נוזלית מרכב שאיננו מסחרי. דגימה מהנוזל תלקח במקרה של ספק בדבר זיהוי סוג הנוזל (על מנת לוודא שאין מדובר במים נקיים). במצב זה לא תתבצע מסירה ידנית בעת גילוי העבירה. | שפיכה של פסולת נוזלית לרשות הרבים או מרשות הרבים לרשות היחיד. | |
| 2,000 | 1,000 | 3,000 | 1,500 | 1,000 | 500 | יש לוודא שאתר ההשלכה אינו אתר המיועד לאיסוף, או ריכוז של גזם. פרט זה כולל התעופפות גזם. | השלכה של גזם ברשות הרבים, או מרשות הרבים לרשות היחיד. | 4. |

| הקנס | | | | | | הסבר | פרטי העבירה | מס, |
|---|-------|-------|-----|-------|-----|---|---|-----|
| ו | ה | ד | ג | ב | א | | | |
| --- | --- | 1,500 | 750 | 500 | 250 | | השלכה ברשות הרבים, או מרשות הרבים לרשות היחיד, של פסולת שהיא שיירי מזון בכמות קטנה, קליפות, ניירות, אריזות קטנות, בקבוקים, או בדלי סיגריות. | 5. |
| <p>הסעיף בחוק:</p> <p>13 (א)(2) אינו מקיים חובת שילוט ברכב בניגוד להוראות סעיף 6.</p> <p>(אי קביעת שלט גלוי לעין המורה על איסור השלכת פסולת מהרכב).</p> | | | | | | | | |
| --- | --- | --- | --- | 500 | 250 | | | 6. |
| <p>הסעיף בחוק:</p> <p>13 (א)(3) אינו מקיים חובת סימון מכלים למשקה בהתאם להוראות סעיף 9.</p> <p>(היעדר סימון נראה לעין בדבר איסור השלכת פסולת המודפס או מוטבע על מיכל משקה).</p> | | | | | | | | |
| 2,000 | 1,000 | --- | --- | 1,000 | 500 | הודעה/דו"ח ימולאו על ידי ראש אגף פסולת, או רכז היטלים בלבד. | אי קיום חובת סימון מכל משקה. | 7. |
| <p>הסעיף בחוק:</p> <p>13 (א)(4) אינו מקיים חובת תשלום היטל לשמירת הניקיון שנקבעה בהתאם להוראות סעיף 11, או שאינו מקיים חובות דיווח לעניין ההיטל שנקבעו לפי חוק זה.</p> | | | | | | | | |
| 2,000 | 1,000 | --- | --- | 1,000 | 500 | הודעה/דו"ח ימולאו על ידי ראש אגף פסולת, או רכז היטלים בלבד. | אי קיום חובת תשלום היטל. | 8. |
| 2,000 | 1,000 | --- | --- | 1,000 | 500 | הודעה/דו"ח ימולאו על ידי ראש אגף פסולת, או רכז היטלים בלבד. | אי קיום חובת דיווח על היטל. | 9. |

הסעיף בחוק:

13 (א)(5) מכללך את רשות הרבים בניגוד להוראות סעיף 2 באופן שאינו מפורט בסעיף קטן (ב)(1), ו-(3).

(פרט זה אינו כולל:

א. פסולת גושית, בניין, גרוטאות, גרוטאות רכב, פסדים, או צמיגים;

ג. השלכה מכלי שיט;

נספח ג' :

צו סדר הדין הפלילי (עבירות קנס שמירת הניקיון), התש"ס-2000¹

בתוקף סמכותי לפי סעיף 221 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב 1982, וסעיף 13 א לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד – 1984 (להלן: החוק), בהסכמת השר לאיכות הסביבה ובאישור וועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, אני מצווה לאמור:

1. הגדרות:

בצו זה –

"חומר מסוכן" – לרבות אריזה של חומר מסוכן;

"מקום רגיש" – גן לאומי, שמורת טבע, אתר הנצחה, אתר ארכיאולוגי, יער, ים, חוף הים, מקור מים כמשמעותו בסעיף 2 לחוק המים, התשי"ט – 1959, או מקום המצוי בקרבת מקור מים;

"עבירה נוספת" – עבירה כמשמעותה בסעיף 13(ה) לחוק;

"רכב מסחרי" – כהגדרתו בסעיף 1 לפקודת התעבורה.

2. קביעת עבירות קנס:

עבירה של הוראות סעיף 13 לחוק נקבעת בזה עבירת קנס.

3. שיעורי הקנס:

הקנס לעבירה כאמור בסעיף 2 הוא סכום בשקלים חדשים הנקוב בתוספת לצד פרטי העבירה.

4. ביטול:

צו סדר הדין הפלילי (עבירות קנס – שמירת הניקיון), התשמ"ה – 1985 – בטל.

5. תחילה:

תחילתו של צו זה 30 ימים מיום פרסומו.

תוספת²

(סעיף 3)

כ"ו באדר א' התש"ס (3 במרס 2000)

יוסף ביילין
שר המשפטים

¹ ק"ת 6024, התש"ס (15.3.2000), עמ' 394.
² התוספת הכוללת שיעורי קנס – הושמטה.